

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (prvo vijeće)

9. lipnja 2021.*

„Jezični režim – Natječaj EPSO/AD/293/14 za zapošljavanje administratora u područjima prava tržišnog natjecanja, korporativnih financija, financijske ekonomije, industrijske ekonomije i makroekonomije (AD 7) – Neuvrštavanje na popis uspješnih kandidata – Prigovor nezakonitosti – Ograničavanje izbora drugog jezika natječaja na njemački, engleski ili francuski – Uredba br. 1 – Članak 1.d stavak 1. Pravilnika o osoblju – Diskriminacija na temelju jezika – Opravdanje – Interes službe”

U predmetu T-202/17,

Ana Calhau Correia de Paiva, sa stalnom adresom u Bruxellesu (Belgija), koju zastupaju V. Villante, G. Pandey i D. Rovetta, *avocats*,

tužitelj,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju L. Radu Bouyon, I. Melo Sampaio i L. Vernier, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 270. UFEU-a kojim se traži poništenje, kao prvo, odluke povjerenstva za odabir natječaja EUIPO/AD/293/14 – Administratori (AD 7) u područjima prava tržišnog natjecanja, korporativnih financija, financijske ekonomije, industrijske ekonomije i makroekonomije od 9. studenoga 2015. o neuvrštavanju tužiteljčina imena na popis uspješnih kandidata sastavljen nakon završetka postupka odabira, kao drugo, odluke od 23. lipnja 2016. o preispitivanju te prve odluke, kao treće, odluke od 22. prosinca 2016. o odbijanju žalbe koju je tužiteljica podnijela protiv prve odluke i, kao četvrto, popisa uspješnih kandidata sastavljenog nakon završetka navedenog postupka odabira u dijelu u kojem se odnosi na područje prava tržišnog natjecanja,

OPĆI SUD (prvo vijeće),

u sastavu: H. Kanninen, predsjednik, O. Porchia (izvjestiteljica) i M. Stancu, suci,

tajnik: B. Lefebvre, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 6. listopada 2020.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu¹

[omissis]

II. Postupak i zahtjevi stranaka

- 15 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 31. ožujka 2017. tužiteljica je pokrenula ovaj postupak.
- 16 Na dan podnošenja te tužbe u tijeku je pred Sudom bio postupak po žalbi, koju je Komisija podnijela 25. studenoga 2016. i koja je upisana pod brojem predmeta C-621/16 P, protiv presude od 15. rujna 2016., Italija/Komisija (T-353/14 i T-17/15, EU:T:2016:495). U potonjoj presudi Opći sud poništio je Obavijest o otvorenom natječaju EPSO/AD/276/14 za sastavljanje popisa uspješnih kandidata za administratore (SL 2014., C 74 A, str. 1.) i Obavijest o otvorenom natječaju EPSO/AD/294/14 za sastavljanje popisa uspješnih kandidata za administratore u području zaštite podataka (SL 2014., C 391 A, str. 1.).
- 17 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 16. lipnja 2017. Komisija je, na temelju članka 69. točke (d) Poslovnika Općeg suda, zatražila prekid postupka u ovom predmetu do objave odluke Suda kojom se okončava postupak u predmetu C-621/16 P.
- 18 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 6. srpnja 2017. tužiteljica se usprotivila prekidu postupka.
- 19 Odlukom od 11. srpnja 2017., donesenom na temelju članka 69. točke (d) Poslovnika, predsjednik petog vijeća Općeg suda odlučio je prekinuti postupak.
- 20 Nakon objave presude od 26. ožujka 2019., Komisija/Italija (C-621/16 P, EU:C:2019:251), Opći je sud (peto vijeće), na prijedlog suca izvjestitelja, 4. travnja 2019. donio mjeru upravljanja postupkom u sklopu koje je stranke ispitao o zaključcima koji se, za ovaj predmet, mogu izvesti iz navedene presude i presude od 26. ožujka 2019., Španjolska/Parlament (C-377/16, EU:C:2019:249). Stranke su podnijele svoja očitovanja u tom pogledu u za to određenom roku.
- 21 Komisija je 5. srpnja 2019. podnijela odgovor na tužbu.
- 22 Replika i odgovor na repliku podneseni su 23. rujna 2019. odnosno 11. studenoga 2019. Dana 20. studenoga 2019. zatvoren je pisani dio postupka.
- 23 Dana 22. listopada 2019. predsjednik Općeg suda je, u interesu dobrog sudovanja, obrazloženom odlukom i nakon savjetovanja sa sucima o kojima je riječ, u skladu s člankom 27. stavkom 3. Poslovnika, odredio novu sutkinju izvjestiteljicu, iz prvog vijeća Općeg suda.
- 24 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 12. prosinca 2019. tužiteljica je u skladu s člankom 106. stavkom 2. Poslovnika zatražila održavanje rasprave.
- 25 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda istoga dana tužiteljica je, u skladu s člankom 85. stavcima 3. i 4. Poslovnika, podnijela nove dokazne prijedloge. Komisija je podnijela svoja očitovanja o navedenim dokaznim prijedlozima u za to određenom roku i tom prilikom osporila njihovu dopuštenost.

1 Navedene su samo one točke presude za koje Opći sud smatra da ih je korisno objaviti.

- 26 Dana 21. srpnja 2020., na prijedlog sutkinje izvjestiteljice, Opći sud (prvo vijeće) odlučio je otvoriti usmeni dio postupka te je, u okviru mjera upravljanja postupkom iz članka 89. Poslovnika, Komisiji u pisanom obliku postavio pitanja. Komisija je u za to određenom roku postupila u skladu s tim zahtjevom.
- 27 Opći je sud (prvo vijeće), na temelju prijedloga sutkinje izvjestiteljice, 21. rujna 2020., u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 89. Poslovnika, strankama postavio pitanja u pisanom obliku pozivajući ih da na njih odgovore na raspravi.
- 28 Na raspravi održanoj 6. listopada 2020. saslušana su izlaganja stranaka i njihovi odgovori na pisana i usmena pitanja koja je postavio Opći sud.
- 29 Tužiteljica od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi, i ako je potrebno prethodno utvrdi da su Obavijest o natječaju i jezični režim koji se njome uspostavlja nezakoniti i neprimjenjivi na nju, u skladu s člankom 277. UFEU-a:
 - odluku o neuvrštavanju na popis uspješnih kandidata,
 - odluku o preispitivanju,
 - odluku o odbijanju žalbe,
 - popis uspješnih kandidata na natječaju o kojem je riječ;
 - naloži Komisiji snošenje troškova postupka.
- 30 Osim toga, tužiteljica od Općeg suda zahtijeva da donese mjere upravljanja postupkom time što će Komisiji naložiti da dostavi sve EPSO-ove spise koji se odnose na donošenje odluka čije se poništenje zahtijeva.
- 31 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu;
 - naloži tužiteljici snošenje troškova.

III. Pravo

[omissis]

B. Meritum

[omissis]

1. Drugi, treći i četvrti tužbeni razlog, koji se temelje na nezakonitosti obavijesti o natječaju zbog ograničavanja izbora drugog jezika natječaja na njemački, engleski ili francuski

[omissis]

a) Dopuštenost prigovora nezakonitosti

- 41 U prilog argumentu o postojanju zapreke vođenju postupka Komisija ističe da iz sudske prakse proizlazi da se kandidat, u okviru žalbe kojom se osporava odluka povjerenstva za odabir, ne može pozivati na navodnu nepravilnost obavijesti o natječaju ako nije pravodobno osporio odredbe navedene obavijesti koje, prema njegovu mišljenju, na njega negativno utječu. Tužitelj može osporavati zakonitost obavijesti samo ako je utvrđeno postojanje uske veze između obrazloženja pobijane odluke i prigovora nezakonitosti obavijesti o natječaju. U ovom slučaju, prema mišljenju Komisije, ne postoji veza između razloga neuvrštavanja tužiteljičina imena na popis uspješnih kandidata i ograničavanja izbora drugog jezika natječaja o kojemu je riječ na njemački, engleski ili francuski. Konkretno, takav se zaključak ne može izvesti iz primjedbi navedenih u tužiteljičinu indeksu kompetencija u vezi s općom kompetencijom „Komunikacija”. Naime, prema mišljenju Komisije, za tužiteljičin uspjeh u tom pogledu smatralo se da je „zadovoljavajući”, što dokazuje da to što je testiranja centra za procjenu kandidata prošla na francuskom nije razlog neuvrštavanja njezina imena na popis uspješnih kandidata.
- 42 Tužiteljica osporava Komisijine argumente.
- 43 Uvodno valja podsjetiti na to da se, prema sudskoj praksi Suda, u skladu s člankom 277. UFEU-a, svaka stranka u postupku o aktu opće primjene koji je donijela neka institucija, tijelo, ured ili agencija Unije može pred Sudom unije pozvati na neprimjenjivost tog akta iz razloga određenih u članku 263. drugom stavku UFEU-a (presuda od 8. rujna 2020., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, t. 66.).
- 44 Ta je odredba izraz općeg načela kojim se svakoj stranci osigurava pravo da uzgredno osporava valjanost akata opće primjene na kojima se temelji takva odluka, kako bi ishodila poništenje odluke koja joj je upućena (vidjeti presudu od 8. rujna 2020., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, t. 67. i navedenu sudsku praksu).
- 45 Budući da cilj članka 277. UFEU-a nije omogućavanje stranci da u potporu bilo kojem pravnom sredstvu osporava primjenjivost bilo kojeg općeg akta, akt čija se nezakonitost ističe mora biti primjenjiv, izravno ili neizravno, na slučaj koji je predmet pravnog sredstva (vidjeti presudu od 8. rujna 2020., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, t. 68. i navedenu sudsku praksu).
- 46 Tako je Sud prihvatio da se povodom tužbi za poništenje podnesenih protiv pojedinačnih odluka prigovor nezakonitosti može valjano podnijeti protiv odredbi općeg akta na kojima se temelje navedene odluke odnosno protiv odredbi koje su u izravnoj pravnoj vezi s takvim odlukama (vidjeti presudu od 8. rujna 2020., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, t. 69. i navedenu sudsku praksu).
- 47 Osobito u vezi s obavijestima o natječaju, valja podsjetiti na to da u skladu s ustaljenom sudskom praksom, u okviru postupka zapošljavanja, koji predstavlja složenu administrativnu radnju sastavljenu od niza odluka, kandidat koji se prijavio na natječaj može u tužbi protiv kasnijeg akta istaknuti nepravilnost ranijih akata koji su s njim tijesno povezani (vidjeti u tom smislu presudu od 11. kolovoza 1995., Komisija/Noonan, C-448/93 P, EU:C:1995:264, t. 17. i navedenu sudsku praksu) i osobito se pozvati na nezakonitost obavijesti o natječaju primjenom koje je donesen predmetni akt (vidjeti presudu od 14. prosinca 2017., PB/Komisija, T-609/16, EU:T:2017:910, t. 26. i navedenu sudsku praksu).
- 48 Činjenica da nije osporio obavijest o natječaju u roku ne sprečava tužitelja da se pozove na nepravilnosti koje su se pojavile tijekom odvijanja natječaja, iako se uzrok takvih nepravilnosti može pronaći u tekstu obavijesti o natječaju (vidjeti presudu od 31. siječnja 2006., Giulietti/Komisija, T-293/03, EU:T:2006:37, t. 40. i navedenu sudsku praksu).

- 49 Točnije, ako se tužbeni razlog koji se temelji na nepravilnosti obavijesti o natječaju koja nije pravodobno osporena tiče razloga pobijane pojedinačne odluke, dopuštenost tužbe priznata je sudskom praksom. Naime, kandidat koji se prijavio na natječaj ne može biti lišen prava na osporavanje osnovanosti pojedinačne odluke, koja je u odnosu na njega donesena ispunjenjem uvjeta određenih u obavijesti o natječaju, u svim tim elementima, uključujući i onima određenima u toj obavijesti, kad samo ta provedbena odluka individualizira njegov pravni položaj i omogućuje mu da sa sigurnošću sazna kako je i u kojoj mjeri to utjecalo na njegove pojedinačne interese (vidjeti presudu od 14. prosinca 2017., PB/Komisija, T-609/16, EU:T:2017:910, t. 28. i navedenu sudsku praksu).
- 50 S druge strane, u nedostatku uske veze između samih razloga pobijane odluke i tužbenog razloga koji se temelji na nezakonitosti obavijesti o natječaju koja nije pravodobno osporena, potonji se mora proglasiti nedopuštenim primjenom prisilnih pravnih pravila o roku za podnošenje pravnog lijeka od kojih se, u takvom slučaju, ne može odstupiti a da se ne povrijedi načelo pravne sigurnosti (vidjeti presudu od 14. prosinca 2017., PB/Komisija, T-609/16, EU:T:2017:910, t. 29. i navedenu sudsku praksu).
- 51 S obzirom na ta razmatranja valja ispitati argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji je protiv prigovora nezakonitosti obavijesti o natječaju istaknula Komisija.
- 52 Kao prvo, treba podsjetiti na to da tužiteljica svojim prigovorom nezakonitosti u biti osporava odredbe obavijesti o natječaju koje se odnose na jezični režim odnosno na ograničavanje izbora drugog jezika na njemački, engleski i francuski. Taj se drugi jezik, među ostalim, upotrebljavao za testiranja u svrhu ocjene općih i posebnih kompetencija kandidata, koja su se odvijala u centru za procjenu kandidata.
- 53 Kao drugo, kad je riječ o obrazloženju pobijane odluke, treba podsjetiti na to da je dopisom od 9. studenoga 2015. tužiteljica obaviještena da njezino ime nije uvršteno na popis uspješnih kandidata zbog toga što nije ostvarila najveći broj bodova na testiranjima centra za procjenu kandidata. Usto je u pobijanoj odluci navedeno da je povjerenstvo za odabir pažljivo preispitalo ocjene koje su tužiteljici dodijeljene na testiranjima centra za procjenu kandidata, revidiralo procjenu njezinih općih i posebnih kompetencija te zaključilo da ti rezultati odražavaju njezin uspjeh u centru za procjenu kandidata.
- 54 Kao treće, iz „indeksa kompetencija” izdanog tužiteljici proizlazi da je za opću kompetenciju „komunikacija” dobila 5,5 od 10 bodova, što je jedna od najnižih ocjena koje je dobila prilikom procjene njezinih općih kompetencija, koja se odvila u centru za procjenu kandidata. Cilj mjerenja tih kompetencija je, u skladu s točkom 1.2. Općih pravila, na koju upućuje bilješka br. 7 obavijesti o natječaju, procjena sposobnosti kandidata da se „jasno i precizno izražava u pismu i govoru”. Iz toga implicitno, ali nužno, proizlazi utvrđenje povjerenstva za odabir u odnosu na tužiteljicu u vezi s njezinim poznavanjem francuskog jezika ili, barem, u vezi s vladanjem vještinom koja je snažno uvjetovana njezinim poznavanjem tog jezika.
- 55 Kao četvrto, iako, doduše, obaviješću o natječaju nije predviđeno testiranje tužiteljicinih posebnih kompetencija, u pogledu rječnika ili gramatike, u njemačkom, engleskom ili francuskom jeziku, ne može se poreći da postoji uska veza između tužiteljicina poznavanja francuskog jezika, koji je izabrala kao drugi jezik, i testiranja koja je morala proći na tom jeziku. Naime, tužiteljicino poznavanje francuskog jezika neizbježno se i nužno odražava u testiranjima kojima se nastoje ispitati opće i posebne kompetencije poput onih koje su predviđene natječajem o kojem je riječ.
- 56 U tom je pogledu utvrđeno da je mogućnost dobivanja boljih ocjena iz testiranja veća ako se ta testiranja polažu na materinjem jeziku kandidata ili jeziku kojim kandidat jednako dobro vlada (presuda od 2. srpnja 2014., Da Cunha Almeida/Komisija, F-5/13, EU:F:2014:176, t. 38.), i to tim više u okviru tehničkog testiranja, kao što je to studija slučaja.

- 57 S jedne strane, nesporno je da je portugalski tužiteljčin materinji jezik. S druge strane, iako je, kao što to ističe Komisija, tužiteljica u svojoj prijavi navela da njezina razina poznavanja francuskog odgovara razini C2 Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike (CECR), poput razine njezina portugalskog, i da je dio studija završila u Belgiji i Francuskoj, ona pred Općim sudom ipak tvrdi – pri čemu joj Komisija u tom pogledu ne prigovara – da bolje vlada svojim materinjim jezikom nego francuskim. Ta je okolnost, uostalom, osobito vjerojatna s obzirom na tužiteljčinu akademsku i profesionalnu karijeru, kako ju je ona prikazala u svojoj prijavi, a iz koje proizlazi da je glavninu svojeg studiranja i profesionalne karijere provela u Portugalu.
- 58 Kao peto, valja istaknuti da ograničavanje izbora drugog jezika natječaja na tri jezika o kojima je riječ ne utječe samo na sposobnost kandidata da se izraze usmenim ili pisanim putem, nego se njime određuje i vrsta tipkovnice koju kandidati mogu koristiti za izvođenje studije slučaja, s obzirom na to da EPSO, u skladu sa svojom praksom koju je Komisija potvrdila pred Općim sudom, kandidatima na raspolaganje stavlja tipkovnicu samo na jeziku (i, po potrebi, na jezicima) na kojem se testiranje treba provesti. Međutim, u ovom slučaju nije sporno da je tužiteljica morala koristiti vrstu tipkovnice koju nije bila naviknuta koristiti s obzirom na svoj materinji jezik. Valja utvrditi da ta okolnost utječe na izvođenje i, stoga, vjerojatno, i na rezultat testiranja u okviru kojega se zahtijeva da se pomoću tipkovnice napiše tekst određene duljine u ograničenom vremenu.
- 59 Kao šesto, kad je riječ o argumentu koji je na raspravi iznijela Komisija, a u skladu s kojim uska veza može postojati samo ako su rezultati testiranja za procjenu općih kompetencija kandidata negativni ili katastrofalni, potrebno je utvrditi da se takvim argumentom neopravdano zagovara stroža primjena uvjeta postojanja uske veze kada se nezakonitost na koju se poziva odnosi na jezični režim natječaja.
- 60 S obzirom na sva prethodna razmatranja, valja utvrditi da postoji uska veza između obrazloženja pobijane odluke i odredaba obavijesti o natječaju u vezi s jezičnim režimom natječaja o kojem je riječ i čija se zakonitost osporava.
- 61 Slijedom toga, valja odbiti Komisijin argument o postojanju zapreke vođenju postupka i proglasiti dopuštenim tužiteljčin prigovor o nezakonitosti obavijesti o natječaju.

[omissis]

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (prvo vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Poništava se odluka povjerenstva za odabir otvorenog natječaja EPSO/AD/293/14 od 23. lipnja 2016. koju je dostavio Europski ured za odabir osoblja (EPSO) i kojom se odbija zahtjev za preispitivanje odluke koji je, nakon svojeg isključenja s popisa uspješnih kandidata na natječaju odlukom od 9. studenoga 2015., uputila Ana Calhau Correia de Paiva.**
- 2. U preostalom dijelu tužba se odbija.**
- 3. Ana Calhau Correia de Paiva snosit će trećinu vlastitih troškova.**
- 4. Europska komisija snosit će vlastite troškove i dvije trećine troškova Ane Calhau Correia de Paive.**

Kanninen

Porchia

Stancu

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 9. lipnja 2021.

Potpisi